

2021-04-27

Till stiftsstyrelsen

Fördelning av kyrkoantikvarisk ersättning för år 2022

Allmänt

Stockholms stift har av kyrkostyrelsen i den nya KAE-modellen tilldelats en beslutsram för kyrkoantikvarisk ersättning för 2022 och för följande tre ramår (t.o.m. ramår 2025) på 23.760 tkr. per år.

För ersättningsåret 2022 har 20 församlingar och pastorat i Stockholms stift inkommit med ansökningar om kyrkoantikvarisk ersättning för totalt 77 projekt. Kostnaderna för dessa projekt beräknas uppgå till totalt cirka 188 mkr. För detta ansöks det om totalt cirka 145 mkr i kyrkoantikvarisk ersättning. Till detta kommer också stiftets ansökan om kyrkoantikvarisk ersättning om 250 tkr. för etapp tre i det pågående projektet "Inventering av kulturhistoriskt intressanta böcker och notsamlingar m.m. i stiftets kyrkor och kapell", med en beräknad kostnad om cirka 500 tkr.

Länsstyrelsen i Stockholms län har beretts möjlighet att yttra sig över inkomna ansökningar om kyrkoantikvarisk ersättning och förslag till fördelning. Vidare har samråd skett med Stockholms stadsmuseum och Stockholms läns museum inom ramen för samrådet med den regionala samrådsgruppen i Stockholms stift för det kyrkliga kulturarvet.

Bedömning och prioritering av inkomna ansökningar

I bilagd sammanställning (bilaga 1) följer en redovisning av inkomna ansökningar om kyrkoantikvarisk ersättning för ersättningsåret 2022 med länsstyrelsens och stiftskansliets bedömningar och prioriteringar. Av länsstyrelsens yttrande framgår om tillstånd enligt 4 kap. kulturmiljölagen föreligger, vilket är en förutsättning för att kunna erhålla kyrkoantikvarisk ersättning. Varje ansökan har bedömts och prioriterats utifrån det kulturhistoriska värdet av åtgärden i fråga samt angelägenhetsgraden enligt nedanstående värdeskala och beteckningar. Den antikvariska kostnadens andel i förhållande till beräknad kostnad anges med en procentsats.

Värdeskala och beteckningar för länsstyrelsens bedömningar och prioriteringar.

- 1 = Ersättning tillstyrks och åtgärden har högsta prioritet.
- 2 = Ersättning tillstyrks och åtgärden har hög prioritet.
- 3 = Ersättning tillstyrks men åtgärden har låg prioritet.
- A = Ersättning avstyrks (olämpligt eller inte möjligt att stödja projektet med kyrkoantikvarisk ersättning).
- ATS = Ersättning avstyrks på grund av att länsstyrelsens tillstånd enligt 4 kap. kulturmiljölagen saknas.

Stockholms stift

POSTADRESS: Box 163 06, 103 25 Stockholm

BESÖKSADRESS: Klara Södra kyrkogata 1

TELEFON: +46(8)50894000

Värdeskala och beteckningar för stiftskansliets bedömningar och prioriteringar.

- 1 = Ersättning beviljas och åtgärden har högsta prioritet.
- 2 = Ersättning beviljas och åtgärden har hög prioritet.
- 3 = Ersättning beviljas men åtgärden har låg prioritet.
- A = Avslag. Olämpligt eller inte möjligt att stödja projektet med kyrkoantikvarisk ersättning.
- ATS = Avslag på grund av att länsstyrelsens tillstånd enligt 4 kap. kulturmiljölagen saknas.

Förslag till fördelning

Föreliggande förslag till fördelning av kyrkoantikvarisk ersättning för år 2022 innebär således att hela den av kyrkostyrelsen tilldelade beslutsramen om 23.760 tkr. fördelas enligt förslag i bilagd sammanställning (bilaga 1), vilket innebär att till stiftets församlingar och pastorat tilldelas totalt 23.510 tkr. för inventering, vård- och underhållsplanering samt vård- och underhållsinsatser och att stiftskansliet tilldelas 250 tkr. för stiftets eget pågående inventeringsprojekt.

Villkor för rekvisering och utbetalning

Rekvisering av beviljad ersättning görs när arbetet är utfört, slutbesiktigat och godkänt samt att de av stiftet ställda villkoren för den aktuella åtgärden liksom övriga förekommande villkor, såsom länsstyrelsens villkor i samband med beslut om tillstånd enligt 4 kap. KML, är uppfyllda. För större projekt (med en totalkostnad över 2 mkr.) kan delrekvisering ske. De villkor som kan ställas redovisas i bilagd sammanställning (bilaga 2). Rekviseringen görs i IT-systemet för KAE och de handlingar som ska bifogas till rekvisitionen i systemet framgår också av bilagd sammanställning (bilaga 2). Dispositionstiden löper fr.o.m. 1 januari 2022 t.o.m. 31 december 2023, vilket innebär att ersättningen ska rekviseras senast den 30 november 2023. Är arbetet inte färdigt så att ersättningen kan rekviseras senast den 30 november 2023, kan förlängning av dispositionstiden begäras senast den 31 oktober 2023 med som längst ett år, så att ersättningen rekviseras senast den 30 november 2024.

Förslag till beslut

Arbetsutskottet föreslår stiftsstyrelsen besluta

- att bevilja kyrkoantikvarisk ersättning för år 2022 med sammanlagt 23.760 tkr. enligt föreliggande förslag,
- att uppdra åt stiftskansliet att inom ramen för 2022 års kyrkoantikvariska ersättning efter särskild ansökan göra erforderliga omdisponeringar av anslag mellan befintliga projekt upp till belopp motsvarande beslutade procentsatser.

Jan-Åke Engfors
Kanslisekreterare

Kyrkoantikvarisk ersättning för 2022

KAE-objekt	Ansvarig enhet	Ärendetitel	Budgeterat t	Stiftets	Stiftets just	Stiftets	Stiftets ers	Stiftets försl	Länssty	Länsstyrelse	Besluta	Beslutad	Beslutad max	Motiv
Adolf Fredriks kyrka	Adolf Fredriks församling	Konservering av altartavla och monument	117000	2	117000	75	87000	87000	2	75	2	65	76000	VU-plan från 2005, omfattar dock åtgärden rengöring fasta inventarier 2016.
Adolf Fredriks kyrka	Adolf Fredriks församling	Utbyte brandlarmscentral	135000	3	135000	25	100000	0	3	25	3	0	0	VU-plan från 2005, åtgärden ingår dock och föreslås genomföras 2016. Generellt prioriteras inte byte av tekniska installationer utan det bör ingå i fastighetsägarens åtagande.
Adolf Fredriks kyrka	Adolf Fredriks församling	Fasadrenovering, puts och plåt	1776000	2	1776000	50	888000	888000	2	50	2	40	710000	VU-plan från 2005, åtgärden ingår dock och föreslagits genomföras 2008. KC från 1930-tal, reveterat torn. Kontroll av tornets trästomme krävs om KC har inneburit rötskador.
Adolf Fredriks kyrka	Adolf Fredriks församling	Renovering och målning av fönster och dörrar	1250000	2	1250000	75	937000	937000	2	75	2	65	812000	VU-plan från 2005, åtgärden ingår dock och föreslagits genomföras 2008.
Adolf Fredriks kyrka	Adolf Fredriks församling	Renovering av tak	1126000	2	1126000	75	844000	844000	2	75	2	65	731000	VU-plan från 2005, åtgärden ingår dock och föreslagits genomföras 2008.
Adolf Fredriks kyrka	Adolf Fredriks församling	Fasadrenovering, sten, smide och förgyllning	2559000	2	2559000	50	1279000	1279000	2	75	2	40	1023000	VU-plan från 2005, åtgärden ingår dock och föreslagits genomföras 2008.
Adolf Fredriks kyrka	Adolf Fredriks församling	Förbättrat åskskydd	526000	2	526000	75	394000	394000	2	50	2	50	263000	VU-plan från 2005, åtgärden nämns men inte tidsplanerad.
Adolf Fredriks kyrka	Adolf Fredriks församling	Renovering av fasad på gravkapellet	832000	A	832000	0	0	0	2	50	A	0	0	VU-plan saknas (KBR). Dokumentation om avslag från kommunen har inte inkommit.
Boo kyrka	Boo församling	Renovering av fasad	6071923	ATS	6071923	0	0	0	ATS		ATS	0	0	Tillstånd saknas.
Boo kyrka	Boo församling	Rengöring och underhåll av orgelverk	634398	ATS	634398	0	0	0	ATS		ATS	0	0	Tillstånd saknas.
Boo kyrka	Boo församling	Förbättrat åsk-, brand och stöldskydd	253759	ATS	253759	0	0	0	ATS		ATS	0	0	Tillstånd saknas.
Boo kyrka	Boo församling	Klimatstyrning	888157	ATS	888157	0	0	0	ATS		ATS	0	0	Tillstånd saknas.
Boo kyrka	Boo församling	Projektering och upphandling	8898000	2	3750000	50	1875000	1875000	2	25	2	40	1500000	Framtagande av kompletterande handlingar, metod och materialval. Även projektledning, byggledning. Max 15 % på totalkostnaden kan beviljas till projektering. Ny total kostnad är 3 750 tkr. Administration är inte berättigat KAE.
Boo kyrka	Boo församling	Renovering av tak	4742814	ATS	4742814	0	0	0	ATS		ATS	0	0	Tillstånd saknas.

Boo kyrka	Boo församling	Tjärstrykning och omläggning av spån	465945	ATS	465945	0	0	0	ATS	ATS	0	0	Tillstånd saknas.
Boo kyrka	Boo församling	Renovering av fönster etc.	4492440	ATS	4492440	0	0	0	ATS	ATS	0	0	Tillstånd saknas.
Boo kyrka	Boo församling	Åtgärder för dränering	2763213	2	2763213	25	690	690	2	25	2	0	0 Dränering runt hela byggnaden och ansluta till befintligt dagvattenssystem. VU-plan från 2006. Angelägen åtgärd då det finns en fuktproblematik i källare. Ej prioriterad detta år. Församlingen ombeds ansöka på nytt.
Boo kyrka	Boo församling	Renovering av invändiga ytskikt	3791279	ATS	3791279	0	0	0	ATS	ATS	0	0	Tillstånd saknas.
Boo kyrka	Boo församling	Åtgärder på konstruktionselement	1629661	ATS	1629661	0	0	0	ATS	ATS	0	0	Tillstånd saknas.
Boo kyrka	Boo församling	Sanering av mögel, röta, svamp och fukt i källaren	4674020	2	4674020	25	1168000	1168000	A	2	0	0	Församlingen föreslås ansöka på nytt till 2023
Boo kyrka	Boo församling	Konservering och rengöring av interiör, målning och inventarier	2214200	2	2214200	75	1660650	1660650	2	75	2	0	0 Ej prioriterad åtgärd för detta år. Församlingen ombeds ansöka på nytt.
Botkyrka kyrka	Botkyrka församling	Renovering och restaurering av fasad	5000000	1	5000000	50	2500000	2500000	ATS	1	40	2065000	Tillkommande kostnader jämfört med tidigare ansökningar. Medeltida naturstenskyrka med cementfogar som börjar spricka och läcka in vatten. Beviljad ersättning avser de åtgärder som omfattas av länsstyrelsens tidigare tillstånd. Tillståndet måste dock förlängas efter juli 2022
Botkyrka kyrka	Botkyrka församling	Projektering inför invändig renovering och restaurering	4500000	3	4500000	50	2250000	0	ATS	3	0	0	0 Avser tillkommande kostnader för invändig renovering m.m. Ej prioriterad åtgärd.
Adelsö kyrka	Ekerö pastorat	Förbättrad tillgänglighet	411000	2	411000	25	102000	102000	2	25	2	25	0 VU-plan ej registrerad i KBR. Bör registreras innan beslut. Åtgärderna är en kompromiss mellan kulturhistoriska värden och tillgänglighetskrav då förutsättningarna är svåra med branta lutningar. Föreslås beviljas KUB för 2022.
Lövö kyrka	Ekerö pastorat	Renovering av tak	5012000	1	5012000	90	4510000	4510000	1	90	1	70	3508000 VU-plan måste registreras i KBR. Medeltida kyrka med spåntak i mycket dåligt skick. Särskilt viktigt projekt med fördjupade studier om hållbara spåntak.

Lövö kyrka	Ekerö pastorat	Renovering av fasad	2721000 1	2721000	75	2040000	2040000 1	75	1	65	1768000	VU-plan måste registreras i KBR. Medeltida naturstenskyrka med cementfogar som spricker och läcker in vatten. Projekt med traditionell inhemsk kalk.
Lövö kyrka	Ekerö pastorat	Konservering av sten i fasaden samt reovering av fönster	694000 2	694000	75	520000	520000 2	75	2	65	451000	Avser stenkonservering, mindre åtgärder på fönster, dränering och träkonstruktion.
Engelbrekts-kyrkan	Engelbrekts församling	Renovering av murar, etapp 1	2537000 1	2537000	50	1268000	1268000 1	75	1	40	1014000	VU-plan saknas för kyrkotomten. Dock är delar av muren i dåligt skick att åtgärd krävs av säkerhetsskäl. Avser etapp 1 av 4. Totalkostnad beräknad till 10,5 mkr. Medel preliminärbokas på ram 2023-2025. Total KAE beräknas till ca 4 mkr under förutsättning att pengar beviljas från staten i samma utsträckning som planerat.
Engelbrekts-kyrkan	Engelbrekts församling	Installation av intermittent uppvärmning	625000 3	625000	25	156000	0 3	25	3	25	0	Befintliga sektionsradiatorer kommer där så är möjligt att restaureras, om ej ersätts av motsvarande ny. Avser intermittent uppvärmning och klimatstyrning. Ej prioriterad åtgärd då risk för att bemålat trä tar skada är liten.
Engelbrekts-kyrkan	Engelbrekts församling	Restaurering av sektionsradiatorer	512000 2	512000	25	128000	128000 ATS		2	25	128000	Projektet hänger ihop med "Installation av intermittent uppvärmning". Ersättningen avser renovering av befintliga sektionsradiatorer.
Färentuna kyrka	Färingsö församling	Renovering av tak och fasader m.m.	400000 2	500000	50	250000	250000 2	50	2	50	250000	Avser tak och fasad samt ev. fönster. Antagningsdatum för VU-plan måste registreras i KBR. Moms har lagt till. Goda upphandlingsunderlag där hänsyn tagits till de antikvariska värdena är en förutsättning för att få ett lyckat resultat.

Färentuna kyrka	Färingsö församling	Revidering av vård- och underhållsplan	200000	1	200000	75	150000	150000	?	?	1	75	150000	Avser revidering. För VU-plan kan max 267 tkr kan utgå i ersättning under en tioårsperiod. Den ska omfatta ett vårdprogram och en underhållsplan för kyrka, kyrkotomt, inventarier och begravningsplats. Begravningsavgiften ska i första hand användas till VU-plan för begravningsplatsen.
Hillehögs kyrka	Färingsö församling	Revidering av vård- och underhållsplan	200000	1	200000	75	150000	150000	?	?	1	75	150000	Avser revidering. För VU-plan kan max 267 tkr kan utgå i ersättning under en tioårsperiod. Den ska omfatta ett vårdprogram och en underhållsplan för kyrka, kyrkotomt, inventarier och begravningsplats. Begravningsavgiften ska i första hand användas till VU-plan för begravningsplatsen.
Skå kyrka	Färingsö församling	Revidering av vård- och underhållsplan	200000	1	200000	75	150000	150000	?	?	1	75	150000	Avser revidering. För VU-plan kan max 267 tkr kan utgå i ersättning under en tioårsperiod. Den ska omfatta ett vårdprogram och en underhållsplan för kyrka, kyrkotomt, inventarier och begravningsplats. Begravningsavgiften ska i första hand användas till VU-plan för begravningsplatsen.
Sånga kyrka	Färingsö församling	Revidering av vård- och underhållsplan	200000	1	200000	75	150000	150000	?	?	1	75	150000	Avser revidering. För VU-plan kan max 267 tkr kan utgå i ersättning under en tioårsperiod. Den ska omfatta ett vårdprogram och en underhållsplan för kyrka, kyrkotomt, inventarier och begravningsplats. Begravningsavgiften ska i första hand användas till VU-plan för begravningsplatsen.
Gustav Vasa kyrka	Gustav Vasa församling	Konservering av alttarbrun och antependier med upphängning anpassade till korets bordskiva	341000	2	341000	75	255000	255000	2	50	2	65	221000	VU-plan från 2007 (KBR). Oklart om åtgärden ingår. Avser främst ny upphängning så de kan användas till altarets form, ytlig rengöring.

Ingarö kyrka	Gustavsberg- Ingarö församling	Exteriör renovering	2478000	2	2478000	50	1239000	1239000	2	50	2	40	991000	
Dalarö kyrka	Haninge pastorat	Ommålning av klockstapeln	75000	2	75000	50	37000	37000	2	50	2	50	37000	Avser endast målning med slamfärg.
Dalarö kyrka	Haninge pastorat	Ommålning av kyrkan	1780625	2	1780625	50	890000	890000	2	50	2	40	710000	
Ornö kyrka	Haninge pastorat	Tillgänglighetsanpassning av entrén	636000	2	636000	25	159000	159000	2	25	2	25	159000	
Ornö kyrka	Haninge pastorat	Projektering och förbättring av åskskydd	209000	2	209000	75	156000	156000	2	50	2	50	104000	
Utö kyrka	Haninge pastorat	Förstudie angående fuktutredning	288000	2	288000	75	216000	216000	2	75	2	65	187000	Utredningen ska ta hänsyn till antikvariska värden.
Utö kyrka	Haninge pastorat	Projektering och förbättring av åskskydd	214000	2	214000	75	160000	160000	2	50	2	50	107000	
Västerhaninge kyrka	Haninge pastorat	Handikappanpassning	403000	2	403000	25	100000	100000	2	25	2	25	100000	
Västerhaninge kyrka	Haninge pastorat	Åtgärda putsskador	175000	2	175000	50	87000	87000	2	50	2	50	87000	
Västerhaninge kyrka	Haninge pastorat	Renovering av fönster	175000	2	175000	75	131000	131000	2	75	2	65	113000	
Österhaninge kyrka	Haninge pastorat	Konservering av inventarier, etapp 2	605000	2	605000	75	454000	454000	2	75	2	65	393000	
Österhaninge kyrka	Haninge pastorat	Utredning och projektering inför renovering av putsskador	250000	2	250000	50	125000	125000	2	50	2	50	125000	Tillstånd för putsprov finns. Inget förslag på bruk för omfogning. Ersättning avser endast putsprov och framtagande av handlingar inför framtida omfogning.
Österhaninge kyrka	Haninge pastorat	Projektering och förbättring av åskskydd	252000	2	252000	75	189000	189000	2	50	2	50	126000	
Hedvig Eleonora kyrka	Hedvig Eleonora församling	Renovering av mässshake och kalkkläde	37000	2	37000	75	28000	28000	2	75	2	65	24000	
Hedvig Eleonora kyrka	Hedvig Eleonora församling	Restaurering av läktarfronter m.m.	902000	2	902000	75	676000	676000	2	75	2	65	586000	Varav tillkommande kostnader uppgår till 117300 kr
Hedvig Eleonora kyrka	Hedvig Eleonora församling	Renovering av pelarbaser	150000	2	150000	75	112000	112000	2	75	2	65	97000	
Hedvig Eleonora kyrka	Hedvig Eleonora församling	Renovering av fönster i Eleonorakapellet och Hedvigkapellet	70000	2	250000	75	187000	187000	2	75	2	65	162000	Kostnad reviderad enligt begäran från församlingen från 70 tkr. till 250 tkr.
Hedvig Eleonora kyrka	Hedvig Eleonora församling	Installation av automatiska dörröppnare vid entrén mot Storgatan	201000	A	201000	0	0	0	ATS		A	0	0	Enligt uppgift drar församlingen tillbaka ansökan.
Hedvig Eleonora kyrka	Hedvig Eleonora församling	Retuschering av ett stort antal färgbortfall på kyrkbänkar	100000	2	100000	50	50000	50000	2	50	2	50	50000	

Hedvig Eleonora kyrka	Hedvig Eleonora församling	Konservering av minnesstenar och gravmonument på kyrkogården	500000	A	500000	0	0	0	ATS	A	0	0	Församlingen äger och förvaltar begravningsplatsen utan att vara huvudman för begravningsverksamheten, vilket innebär att församlingen inte förfogar över intäkterna genom begravningsavgiften. Inväntar besked om finansiering från kyrkogårdsförvaltningen i Sthlms stad. Har kompletterat ansökan med en reviderad VU-plan innehållande k-märkta gravvårdar.	
Hedvig Eleonora kyrka	Hedvig Eleonora församling	Flytt av textilier och åtgärda ljudet i muséet	1065000	3	1065000	25	266000	0	A	3	0	0	Även ej ersättningsberättigade åtgärder. Åtgärden är främst verksamhetsrelaterat då nuvarande textilförvaring fungerar tillfredsställande.	
Huddinge kyrka	Huddinge pastorat	Projektering inför exteriör renovering	300000	2	300000	50	150000	150000	2	50	2	50	150000	Avser fördjupad projektering.
Huddinge kyrka	Huddinge pastorat	Rekonstruktion av två korfönster, vård och underhåll av befintliga samt utbyte av utvändigt skyddsglas.	710000	ATS	710000	0	0	0	ATS	ATS	0	0	0	Önskar att byta ut fönster från 1994 och återskapa originalkvartetten i koret. Tillstånd saknas. Tillstånd saknas.
Mariakyrkan	Huddinge pastorat	Projektering inför renovering av blyinfattade fönster	110000	2	110000	75	82000	82000	2	75	2	65	71000	
Vårby gårds kyrka	Huddinge pastorat	Utredning kring kyrkans skärmtak av betong.	320000	2	320000	50	160000	160000	2	75	2	50	160000	
Vårby gårds kyrka	Huddinge pastorat	Renovering av fönster	800000	ATS	800000	0	0	0	ATS	ATS	0	0	0	Tillstånd saknas.
Högalidskyrkan	Högalids församling	Konservering och rengöring av interiör, målning och inventarier, etapp 3	12816000	2	3728000	75	2796000	2796000	ATS	2	40	1404000	1404000	Avser inv. konservering och rengöring. Kostnad för etapp 1-2, 2020, 2021 har räknats av. Ny total kostnad: 3 728 tkr.
Högalidskyrkan	Högalids församling	Exteriör renovering avseende tak, fönster och trappor m.m.	20000000	3	20000000	0	0	0	ATS	3	0	0	0	Otillräcklig beslutsram. Har redan beviljats totalt 17 250 tkr. för exteriör renovering.
Högalidskyrkan	Högalids församling	Ytterligare åtgärder avseende ventilationen	398036	A	398036	0	0	0	A	A	0	0	0	Partikelrenare har tilldelats KAE i två etapper av två möjliga. Totalt 461 tkr. Övrig ventilation ej berättigat KAE.
Högalidskyrkan	Högalids församling	Ytterligare åtgärder avseende tillgängligheten	6109000	A	6109000	0	0	0	ATS	A	0	0	0	Tillgänglighet har beviljats för KAE berättigade åtgärder till en total kostnad av 5000 tkr. 1250 tkr beviljad KAE.

Högalidskyrkan	Högalids församling	Renovering av interiör, inkl. målning och metall	3005000	A	3005000	0	0	0	ATS	A	0	0	0	Interiör renovering, målning mm har tidigare beviljats 2922 tkr i KAE. Inga övriga kostnader anses vara berättigade KAE.
Järfälla kyrka	Järfälla församling	Renovering av kors och fönster	330000	1	330000	75	247000	247000	1	75	1	65	214000	Medeltida kyrka. Blyspröjsade fönster från tidigt 1800-tal är i stort behov av renovering. Ornament på taknock från 1900-tal med 1700-talsursprung likaså.
Allhelgona-kyrkan	Katarina församling	Nytt brandskydd	5200000	2	5200000	50	2600000	2600000	2	50	2	40	2080000	Träkyrka i innerstaden med risk för skadegörelse.
Uppenbarelskyrkan	Saltsjöbadens församling	Renovering av kyrkliga inventarier i silver	37000	2	33000	75	24000	24000	2	75	2	65	21000	VU-plan finns inte registrerad i KBR. Handläggning är inte ersättningsberättigat, kostnad sänkt med 3685 kr.
Markuskyrkan	Skarpnäcks församling	Fortsatt föryngring av björkbeståndet	400000	2	400000	33	132000	132000	2	50	2	33	132000	
Spånga kyrka	Spånga-Kista församling	Ny el och belysning	1660000	3	1660000	10	166000	0	A		3	0	0	Det ligger i förvaltarens ansvar att byta uttjänta installationer. Det finns vissa KAE berättigade kostnader då man avser att belysa upp kalkmålningarna bättre. Dock kan dessa åtgärder inte prioriteras.
Storkyrkan	Stockholms domkyrkoförsamling	Renovering av fasad, tillkommande kostnader	29461000	2	11625000	30	3487000	3487000	ATS		2	0	0	Tillkommande kostnad enligt ansökan är 11 625 tkr. avseende fasad, puts, sten och måleri. Projektet har redan beviljats medel motsvarande mer än 30% av beräknade kostnader. Omfattande kostnadsökningar utöver tidigare kostnadsberäkningar, vilket innebär att ambitionerna måste sänkas. På grund av otillräcklig KAE-ram finns det mycket begränsade möjligheter att bevilja ytterligare KAE, varför projektet föreslås beviljas KUB för 2022.

Storkyrkan	Stockholms domkyrko-församling	Renovering av taket, tillkommande kostnader	19600000 2	7750000	50	3875000	3875000 ATS		2	0	0	0	Tillkommande kostnader enligt ansökan är 7 750 tkr. Projektet har redan beviljats medel motsvarande drygt 50 % av beräknade kostnader. Omfattande kostnadsökningar utöver tidigare kostnadsberäkningar, vilket innebär att ambitionerna måste sänkas. På grund av otillräcklig KAE-ram finns det inga möjligheter att bevilja ytterligare KAE, varför projektet föreslås beviljas KUB för 2022. Lanterninens målning saknar bygglov.
Resarö kapell	Vaxholms församling	Akut renovering av klockstapeln	430000 2	430000	0	0	0 2	50	2	0	0	0	VU-plan från 2020 (KBR), måste registrera anläggningsdel. Åtgärden har tilldelats KAE på 2019 års ram.
Vaxholms kyrka	Vaxholms församling	Renovering av återstående tre kyrkfönster	865000 2	865000	75	648000	648000 2	75	2	65	0	0	Renovering av tre återstående fönster. VU-plan från 2014 (KBR), måste registrera anläggningsdel. Föreslås beviljas KUB för 2022.
Värmdö kyrka	Värmdö församling	Målning och tjärning av klockstapeln	480000 2	480000	50	240000	240000 2	50	2	50	0	0	Tjärning av tak ingår. Belopp ändrat utifrån kostnadsberäkningen. Föreslås beviljas KUB för 2022.
Värmdö kyrka	Värmdö församling	Byte av ventiler, golvvärme	570000 3	570000	25	142500	0 A		3	25	0	0	Ej prioriterad åtgärd. Byte av tekniska installationer bör ingå i fastighetsägarens ansvar. Föreslås beviljas KUB för 2022.
	Stockholms stift		672000 1	672000	100	500000	500000 1	100	1	50	250000	0	Inventering av kulturhistoriskt intressanta böcker och notsamlingar m.m. i stiftets kyrkor och kapell, etapp 3:2, d.v.s. fortsättning på etapp 3 från ramår 2021.
			188232470	144586470		44323840	41243340				23760000	0	

23760000

Villkor för rekvisering och utbetalning av beviljad kyrkoantikvarisk ersättning

Förutsättningar

Rekvisering av beviljad kyrkoantikvarisk ersättning görs av församlingen eller pastoratet när åtgärden, för vilken ersättning beviljats, är utförd och arbetet är slutbesiktigat och godkänt samt att de av stiftet ställda villkoren för den aktuella åtgärden liksom övriga förekommande villkor, såsom länsstyrelsens villkor i samband med beslut om tillstånd enligt 4 kap. kulturmiljölagen, är uppfyllda. För större projekt (med en totalkostnad över 2 mkr.) kan delrekvisering ske.

Villkor för rekvisering

De villkor som stiftet ställer för rekvisering och utbetalning av beviljad ersättning är olika beroende på vilken typ av åtgärd det handlar om. Följande villkor ska i tillämpliga delar vara uppfyllda vid tillfället för rekvisering av beviljad ersättning för att utbetalning ska kunna ske.

För inventering av kulturhistoriska värden

1. Att projektorganisationen följer stiftskansliets rekommendation enligt dokumentet "Byggprocessen", vilket finns att ta del av på <https://internwww.svenskakyrkan.se/stockholmsstift/fastighet-och-kulturarv>. Stiftskansliet ska beredas möjlighet att inkomma med synpunkter på tilltänkt projektorganisation och på projektets genomförande.

För vård- och underhållsplanering

1. Att projektorganisationen följer stiftskansliets rekommendationer enligt dokumentet "VU-planer i Stockholms stift", vilket finns att ta del av på <https://internwww.svenskakyrkan.se/stockholmsstift/vard--och-underhallsplaner>. Stiftskansliet ska beredas möjlighet att inkomma med synpunkter på tilltänkt projektorganisation och på projektets genomförande.
2. Att länsstyrelsen har beretts möjlighet att yttra sig över den nya eller reviderade och uppdaterade vård- och underhållsplanen.
3. Att kyrkorådet har antagit den nya eller reviderade och uppdaterade vård- och underhållsplanen och att planen och beslutet är registrerat i kyrkobyggnadsregistret (KBR).

För vård- och underhållsåtgärder inkl. utredning och projektering

1. Att projektorganisationen följer stiftskansliets rekommendation enligt dokumentet "Byggprocessen", vilket finns att ta del av på <https://internwww.svenskakyrkan.se/stockholmsstift/fastighet-och-kulturarv>.

Stiftskansliet ska beredas möjlighet att inkomma med synpunkter på tilltänkt projektorganisation och på projektets genomförande.

2. Stiftskansliet ska kallas till startmötet eller motsvarande för arbeten inom förstudien eller programfasen, projekteringsfasen och utförandefasen.
3. Stiftskansliet förbehåller sig rätten att granska arbetet ur ekonomisk, kulturhistorisk och byggnadsteknisk synpunkt. Granskningen omfattar såväl dokumentationen som besök på arbetsplatsen.
4. Projektet ska genomföras med antikvarisk medverkan. Beställaren ska om möjligt anlita en antikvarie som är oberoende av konsulter eller entreprenörer anlidade för projektering, projektledning och/eller genomförande av projektet.
5. För åtgärder som omfattar utredning, d.v.s. förstudie, programskrivning och/eller projektering gäller att en antikvarisk konsekvensbeskrivning ska upprättas.
 - De i projektet berörda kulturhistoriska värdena ska definieras utifrån kunskapsvärden respektive upplevelsevärden. Misstänker man att det finns material med höga kulturhistoriska värden ska en fördjupad utredning genomföras.
 - Åtgärdsförslag ska omfatta material och metoder som beskriver hur de kulturhistoriska värdena påverkas. Det innebär t.ex. att erforderliga färgundersökningar eller putsanalyser ska göras i utredningsskedet.
6. Stiftskansliet ska få kallelse till slutbesiktningen.
7. Slutbesiktningen ska utföras av en besiktningsman som är oberoende av konsulter eller entreprenörer anlidade för projektering, projektledning och/eller genomförandet av projektet.

Bilagor som ska bifogas rekvisitionen

Ersättningen rekvireras i IT-systemet för KAE och de handlingar som ska bifogas till rekvisitionen läggs in i KAE-systemet eller skickas till stiftskansliet enligt följande.

För inventering av kulturhistoriska värden

1. Inventeringsrapporten eller motsvarande dokumentation. Ska skickas till stiftskansliet utan att läggas in KAE-systemet.
2. Skrivelse med en kort redogörelse för vad som gjorts och var rapporten i sin helhet finns att ta del av. Ska läggas in i KAE-systemet.
3. Ekonomisk sammanställning med samtliga fakturor innehållande specificerade kostnader. Ska läggas in i KAE-systemet.

För vård- och underhållsplanering

1. Rapportuttag ur förvaltningsverktyget DuDU eller motsvarande system som visar vilka åtgärder som ska göras och hur de ska göras. Ska skickas till stiftskansliet utan att läggas in KAE-systemet.
2. Skrivelse med en kort redogörelse för vad som gjorts och var vård- och underhållsplanen i sin helhet finns att ta del av. Ska läggas in i KAE-systemet.
3. Länsstyrelsens yttrande över den nya eller reviderade och uppdaterade vård- och underhållsplanen. Ska läggas in i KAE-systemet.
4. Ekonomisk sammanställning med samtliga fakturor innehållande specificerade kostnader. Ska läggas in i KAE-systemet.

För vård- och underhållsåtgärder inkl. utredning och projektering

1. Antikvariskt slutintyg från länsstyrelsen eller den antikvariskt medverkande. Ska läggas in i KAE-systemet.
2. Antikvarisk slutrapport upprättad av den antikvariskt medverkande om det är ett eget dokument utöver det antikvariska intyget. Ska läggas in i KAE-systemet.
3. Ekonomisk sammanställning med samtliga fakturor innehållande specificerade kostnader som hör till projektet. Ska läggas in i KAE-systemet.
4. Om totalkostnaden överstiger 1 mkr. ska revisorsintyg utfärdas av auktoriserad eller godkänd revisor. Revisorsintyget ska bekräfta att projektet genomförts i enlighet med ansökan och till de kostnader som uppges i rekvisitionen och i bilagd kostnadsredovisning. Den totala slutkostnaden för respektive åtgärd ska alltid anges i revisorsintyget. Ska läggas in i KAE-systemet.

Utbetalning av beviljad ersättning

Kyrkoantikvarisk ersättning för år 2021 utbetalas tidigast i januari 2021. Sista dag för rekvisering av beviljad ersättning för år 2021 är den 30 november 2022. Beviljad ersättning kan rekviseras senare efter överenskommelse, dock senast den 31 december 2022, om särskilda skäl föreligger. Är arbetet inte färdigt så att ersättningen kan rekviseras senast den 30 november 2022, kan förlängning av dispositionstiden begäras senast den 31 oktober 2022. Möjlighet att få disponera beviljade medel efter 2022 kan medges i undantagsfall med som längst ett år, så att ersättningen rekviseras senast den 30 november 2023. Projektet i fråga ska då ha påbörjats i god tid men av olika skäl inte blivit slutfört inom utsatt tid. Ett motiv till att få dispositionstiden förlängd för en viss åtgärd ska alltid anges i ansökan om förlängd dispositionstid.

Om det visar sig att församlingen eller pastoratet inte kommer att förbruka beviljad ersättning för 2021 inom stipulerad tid eller att beviljad ersättning inte kommer att förbrukas i sin helhet, ska detta meddelas stiftsstyrelsen snarast möjligt, om möjligt dock senast 2022-04-30.

Observera att ersättningen naturligtvis reduceras om den slutliga kostnaden blivit lägre än i ansökan uppgiven totalkostnad. Om brister i utförandet konstateras vid slutbesiktningen utgår ingen ersättning. Föreligger förmildrande omständigheter kan ersättning utgå med reducerat belopp.

Jan-Åke Engfors
Kanslisekreterare